

Ratko Zelenika*

ISSN 0469 - 5266
(293-294)

PRIKAZ KNJIGE:

doc. dr. sci. MLADENA ČRNJARA: EKONOMIKA I ZAŠTITA OKOLIŠA, Školska knjiga, Zagreb i Glosa, Rijeka, 1997., 350 stranica

BOOK REVIEW:

MLADEN ČRNJAR, PhD, ENVIRONMENT PROTECTION AND ECONOMY, Školska knjiga, Zagreb and Glosa, Rijeka, 1997, 350 pages

UDK 338.47+504.03/05

Školska knjiga, Zagreb i Glosa, Rijeka nakladnici su monografije s elementima udžbenika i priručnika s naslovom EKONOMIJA I ZAŠTITA OKOLIŠA. Opseg knjige je 350 stranica s brojnim ilustracijama: 80 tablica, 46 grafikona i 9 shema. Pri istraživanju i pisanju ove edicije autor je rabio 179 bibliografskih jedinica na engleskom, njemačkom, francuskom, talijanskom i hrvatskom jeziku.

Tiskanje je knjige završeno u srpnju 1997. godine.

Autor je dr. sc. oec. Mladen Črnjar, docent Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i ravnatelj Zavoda za razvoj, prostorno planiranje i zaštitu čovjekova okoliša u Rijeci. Riječanin Mladen Črnjar objavio je više znanstvenih i stručnih radova, te vodio i/ili koordinirao više znanstvenih i stručnih studija i projekata s tematikom ekonomike okoliša.

Prema svojoj koncepciji, strukturi, broju aktualnih ekonomskoekoloških pitanja, koja su jednostavno, koncizno, sustavno, znanstveno utemeljeno elaborirana, te prema metodičkoj i metodološkoj opremljenosti, ta knjiga je prva takve vrste objavljena u nas. Posebna je vrijednost te knjige u tome što je ona obuhvatila i teorijske osnove zemalja u tranziciji i Republike Hrvatske. Stoga ona popunjava izrazitu prazninu u knjižničnom fondu znanosti ekonomike okoliša.

Knjigu su recenzirali i dali pozitivne ocjene. dr. sc. Ivo Žuvela, redoviti profesor i profesor emiritus Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, dr. sc. Marčelo Dujanić, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i dr. sc. Joseph T. Bombelles, redoviti profesor Sveučilišta u Clevelandu (SAD).

Građa je knjige s naslovom EKONOMIJA I ZAŠTITA OKOLIŠA sustavno strukturirana u jedan-aest međusobno povezanih dijelova, i to:

U prvom, **uvodnom** dijelu postavljen je problem i predmet istraživanja, navedeni su svrha i ciljevi istraživanja, dana je ocjena dosadašnjih istraživanja, opisane su korištene znanstvene metode, a na kraju je obrazložena struktura edicije.

U drugom dijelu s naslovom **EKONOMIKA OKOLIŠA - ZNANOST U FUNKCIJI ZAŠTITE OKOLIŠA** sažeto su, nakon etimološkog i semantičkog pojašnjenja pojmova u sustavu ekonomike okoliša, elaborirane teme: razvoj ekonomike okoliša, metode primjerene istraživanju problematike ekonomike okoliša, koleracijski odnos ekonomike okoliša i politike zaštite okoliša, te ekonomike okoliša u perspektivi.

Treći dio ima naslov **EKOLOŠKA KRIZA - SUVREMENA POJAVA GLOBALNIH RAZMJERA**. U tome dijelu razmatraju se pojave i posljedice suvremene ekološke krize koja je dostigla globalne razmjere, primjerice zagrijavanje Zemljine atmosfere i smanjivanje ozonskog sloja, što može ugroziti sve živo na Zemlji.

U četvrtom dijelu s naslovom **OSNOVNI UZROČNICI ONEČIŠĆENJA I DEGRADACIJE OKOLIŠA** posebno su analizirani prirodni uzročnici kao npr: geografski i klimatski uvjeti, potresi, vulkani, poplave, erozija tla i požari, a posebno antropogeni uzročnici, kao npr.: stanovništvo, urbanizacija, neracionalno korištenje prirodnih resursa, razvoj industrije i prometa, otpad proizvodnje i potrošnje i ostali uzročnici, posebno ratni sukobi.

UGROŽENA DOBRA OKOLIŠA naslov je petoga dijela. u tome se dijelu posebno elaboriraju najugroženija dobra: **zrak, voda i tlo**, njihova važnost za život, svojstva, štete od njihova onečišćenja, stanje u Hrvatskoj i glavne zaštitne mjere. Najviše pozornosti i prostora posvećeno je štetama od onečišćenja zraka.

Šesti dio ima naslov **EKONOMSKI ASPEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA**. U tome dijelu posebno se elaboriraju uzajamni odnosi gospodarskog razvoja i zaštite okoliša, problem internalizacije ekoloških eksternalija, prednosti tržišnog modela upravljanja prirodnim resursima i zaštitom okoliša, važnosti i metode

*prof. dr. sci. Ratko Zelenika
Ekonomski fakultet u Rijeci
Vukovarska 58, Rijeka

procjene naturalnih i ekonomskih šteta od degradacije okoliša, te sustav ekonomskoekološkog bilanciranja i ekološkog računovodstva (...).

Najviše pozornosti i prostora posvećeno je sedmom dijelu s naslovom **POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA**. Nakon definiranja politike zaštite okoliša i obrazloženja razvoja te politike, posebna se pozornost usmjerila na elaboraciju ciljeva, načela i nositelja politike. Zatim se znanstveno utemeljeno obrazlaže više temeljnih instrumenata politike zaštite okoliša, kao što su: pravni, ekonomski i institucionalni. Na kraju se navode najvažniji kriteriji za ocjenu učinkovitosti politike zaštite okoliša.

U osmom dijelu s naslovom **MEĐUNARODNA POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA** posebno se analiziraju nositelji i specifičnosti međunarodne politike zaštite okoliša, a nakon toga koncizno se koncipiraju najvažnije međunarodne konvencije i protokoli koji se izravno odnose na problematiku zaštite okoliša: komentirano je deset takvih dokumenata.

Politika zaštite okoliša u Europskoj uniji, SAD, Japanu, Njemačkoj i drugim zemljama OECD-a analizirana je u devetom dijelu s naslovom **POLITIKA OKOLIŠA U RAZVIJENIM ZEMLJAMA**. Na kraju se toga dijela iznosi perspektiva te politike prema programu globe I. i II. i Plavom planu - budućnost Mediterana 2000 - 2025. g.

U desetom dijelu koji ima naslov **POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA U TRANZICIJSKIM ZEMLJAMA** dana je ocjena stanja politike zaštite okoliša u tranzi-

cijskim zemljama i Hrvatskoj, te perspektiva takve politike u zemljama srednje i istočne Europe (CEE).

U posljednjem dijelu, **ZAKLJUČKU** dana je koncizna sinteza svih relevantnih rezultata istraživanja koja su opširnije predstavljene u spomenutoj ediciji.

Knjiga je pisana na hrvatskom književnom jeziku, a znanstveni je stil jednostavan, prirodan, odmjeran, koherentan, raznolik i djeluje živo.

Ta je monografija s elementima udžbenika i priručnika namijenjena stručnjacima svih zemalja i zanimanja i na svim razinama koji pripremaju, kreiraju i provode politiku zaštite (okoliša) u državnoj upravi i samoupravi, znanstvenicima koji se bave teorijskim proučavanjem zaštite okoliša, a može poslužiti kao udžbenik studentima na dodiplomskim studijima, magistrandima i doktorandima, te mladim istraživačima ekonomskoekološke problematike.

Knjiga autora doc. dr. Mladena Črnjara s naslovom **EKONOMIJA I ZAŠTITA OKOLIŠA** predstavlja jedinstvenu, originalnu i kvalitetnu znanstvenu monografiju s elementima udžbenika i priručnika i ima primjerenu teorijsku i praktičnu vrijednost. I ovim se djelom dr. Črnjar predstavio kao vrstan istraživač i poznavatelj ekonomskoekološke problematike koju vrlo djelotvorno više godina primjenjuje u gospodarskoj praksi. Stoga mu iskreno i od srca poželimo još mnogo uspjeha u znanstvenoistraživačkom radu, te bar još nekoliko novih kvalitetnih djela.

Rukopis primljen: 24.10.1997.

**ADRIATIC
OSIGURANJE**

**DIONIČKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE
ZAGREB, Kneza Mislava 14.**

Glavna filijala Rijeka, M. Gupca 11

tel: (051) 212-269, 336-134, 335-944, fax: (051) 211-890

U SLUČAJU NEZGODE NISTE SAMI - MI SMO UZ VAS

**PRUŽAMO USLUGE IZ SVIH VRSTA
POMORSKIH OSIGURANJA**

- Međunarodni i domaći kargo
- Pomorski kasko
- Odgovornost vlasnika plovila
- Osiguranje novogradnji

**NUDIMO VAM NAJPOVOLJNIJE
UVJETE OSIGURANJA**

- Imovine (poduzeća, kuće, stanovi, kućanski aparati)
- Automobila, posljedice nesretnog slučaja

**Potpunu uslugu osiguranja možete dobiti
u našim filijalama:**

SPLIT, Gundulićeva 26, tel. 021 (357-059)

PULA, Giardini 3, tel. 021 (214-836)

***POSJETITE NAS ILI NAZOVITE NAŠE POSLOVNE JEDINICE
.. NE NAJVEĆI, VEĆ BOLJI ...***